



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
8 У 3053/16
08.06.2018.године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Весне Лазаревић, председника већа, Јелице Пајовић и Гордане Богдановић, чланова већа, са судским саветником Горданом Војновић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиље А.А. из ...- ..., чији је пуномоћник Б.Б. из ..., ул. ..., поднетој против туженог Министарства финансија Републике Србије, Сектор за имовинско-правне послове, Београд, ул. Кнеза Милоша бр. 20, ради поништаја решења број: 46-00-00570/2015-13 од 11.01.2016. године, уз учешће заинтересованог лица Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, Одељење у Суботици, Суботица, ул. Трг Лазара Нешића бр. 1, у правној ствари враћања имовине, након усмене јавне расправе одржане дана 07.06.2018. године, у нејавној седници већа одржаној дана 08.06.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба СЕ ОДБИЈА

Образложење

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба А.А. из ..., изјављена против решења Агенције за реституцију Републике Србије, Подручна јединица Нови Сад, број: 46-032745/2014 од 12.03.2015. године, којим је одбијен у целости захтев тужиље за враћање одузете имовине, односно обештећење и то пољопривредног земљишта у КО ..., које је одузето на основу решења Секретаријата за пољопривреду, Одсека за имовинско-правне послове у Сомбору бр. 02/3-1485/1/70 од 27.08.1970. године, бившем власнику пок. В.В., као неоснован.

Тужбом поднетом дана 27.02.2016. године преко пуномоћника, тужилца је оспорила законитост решења туженог због тога што Закон уопште није примењен или није правилно примењен и због тога што чињенично стање није потпуно и правилно утврђено. Из образложења побијаног управног акта произлази да је тужени одбио жалбу тужиље из разлога што, према становишту другостепеног органа, нису испуњени услови из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, а тужени наводи и да су се по основу управног акта- решења Секретаријата за привреду, Одсек за имовинско правне послове број: 02/3 -1485/1-70 од 27.8.1970. године стекли услови да се пок. В.В. одузму наведене непокретности без накнаде као мађарском држављану у

смислу члана 29. Уговора о миру са Мађарском и члана 1. Уредбе о прелазу Мађарске имовине на територији ФНРЈ у друштвену својину ФНРЈ. Истакла је да тужени орган уопште није имао у виду одредбу из члана 5. став 1. тачка 5. поменутог закона где је предвиђено да право на враћање имовине или обештећење има физичко лице- страни држављанин под условом реципроцитета који се претпоставља да постоји са државом која није утврђивала враћање имовине ако домаћи држављанин може да стекне право својине и наследи непокретности у тој држави. Навела је да није спорно да такав однос има Србија са Мађарском те да је списима предмета прикључена и исправа- уверење државе Мађарске којим се потврђује да држава Мађарска није обештетила А.А., а нити В.В., а у вези са одузетом имовином која је предмет захтева за враћање. Тужила сматра да је побијани управни акт незаконит посебно имајући у виду чињеницу да је предметна имовина фактички одузета 1953.године, а решење о томе је донето знатно касније, тачније 1970. године управо због погрешно утврђеног чињеничног стања где су три различита домаћинства третирана као једно. Тужила је била посебно домаћинство што је коначно и утврђено у поступку који је вођен и тако је донето решење 1970. године. Јасно је овде да је у питању имовина физичког лица те да није могла бити предмет одузимања без накнаде на основу Уредбе о прелазу мађарске имовине на територији ФНРЈ у друштвену својину ФНРЈ, јер то и није била имовина државе Мађарске него приватна имовина тужиле као држављанина Мађарске. Предложила је да Суд донесе пресуду у смислу члана 43. Закона о управним споровима, поништи оспорено решење и реши ову управну ствар или поништи управни акт и врати предмет надлежном органу на поновно одлучивање. На усменој јавној расправи пуномоћник тужиле је остала при тужбеним наводима и затражила да се примени члан 5. став 1. тачка 5. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, за шта су испуњени сви услови из тог члана, и истакла да ни тужила ни њен правни претходник нису добили обештећење од државе Мађарске. В.В. је 1970. године добила решење којим је утврђено да је домаћинство, претходно сматрано заједничким, а ради се о домаћинству В.В., њеног оца Г.Г. и брата Д.Д., погрешно сматрано једним домаћинством, раздвојено. В.В. отац је добио натраг део земље до максимума, као и брат Д.Д., а В.В. није добила, са образложењем да је мађарска имовина прешла у својину ФНРЈ, а њену земљу је почела да обрађује, претходно ушавши у posed, земљорадничка задруга 1953. године.

Тужени је у одговору на тужбу остао при наводима из образложења оспореног решења и предложио да Суд тужбу одбије.

Заинтересовано лице Република Србија није доставило одговор на тужбу.

Управни суд је одржао усмену јавну расправу дана 07.06.2018. године, применом одредбе члана 34. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Србије”, бр. 111/09), у присуству пуномоћника тужиле, а у одсуству уредно позваних туженог органа и законског заступника заинтересованог лица у складу са одредбом члана 38. Закона о управним споровима.

По разматрању навода тужбе, одговора на тужбу и свих списа ове управне ствари и навода изнетих на усменој јавној расправи, испитујући оспорени управни акт у смислу одредбе члана 41. Закона о управним споровима, након усмене јавне расправе одржане у смислу одредаба члана 2, члана 33. став 1, члана 34. став 2. и члана 38. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да је тужба неоснована.

Према стању у списима и разлозима из образложења оспореног решења, првостепени орган Агенција за реституцију- Подручна јединица Нови Сад ожалбеним

решењем одбила је захтев тужиље за враћање одузете имовине, односно обештећење и то пољопривредног земљишта у КО ..., које је одузето на основу решења Секретаријата за пољопривреду, Одсека за имовинско-правне послове у Сомбору бр. ... од ... године, а након што је утврдила да се некретнине заведене под парцелу број ... у површини од 6 ха 11 ари 43м², власништво В.В. преносе у друштвену својину на основу Уредбе о праносу Мађарске имовине на територији ФНРЈ у друштвену својину ФНРЈ по Уговору о миру са Мађарском. Првостепени орган се позвао на члан 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу налазећи да том одредбом није предвиђено право на враћање одузете имовине по основу наведене уредбе. Одлучујући о поднетој жалби, тужени је нашао, а сходно одредби члана 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, да није довољно да би се остварило право на враћање имовине, да је неком одузета имовина применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији, као и других прописа, већ да је неопходно да је то учињено на основу одређеног, по правилу појединачног акта о подржављењу (решење, пресуда, одлука) који је донесен искључиво применом неког од прописа таксативно наведених у чл. 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Налазећи како је неспорно утврђено да је решење Секретаријата за пољопривреду, Одсека за имовинско-правне послове у Сомбору бр. ... од ... године, које је жалиља приложила уз захтев као акт о подржављењу предметне имовине, донето на основу Уредбе о прелазу мађарске имовине на територији ФНРЈ у државну својину ФНРЈ по Уговору о миру са Мађарском, која уредба није предвиђена у чл. 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као основ за враћање имовине по одредбама овог закона, оценио је да је правилно нашао првостепени орган да жалиља право на враћање предметне имовине не може да оствари у овом управном поступку и да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио као неоснован захтев жалиље за враћање предметне имовине, односно обештећење. Имајући у виду наведено и оцењујући да је без утицаја код те чињенице навод тужиље да држава Мађарска за одузету имовину није обештетила бившу власницу В.В., као ни саму жалиљу о чему је пружила доказ, тужени је применом одредбе члана 230. став 1. Закона о општем управном поступк донео оспорено решење и одбио жалбу тужиље.

Чланом 1. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС”, бр. 72/11, ...142/14) одређен је предмет уређивања овог закона тако што је предвиђено да се њиме уређују услови, начин и поступак враћања одузете имовине и обештећења за одузету имовину, која је на територији Републике Србије применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији, као и других прописа, на основу аката о подржављењу, после 9. марта 1945. године одузета од физичких и одређених правних лица и пренесена у општеном, државну, друштвену или задружну својину.

Одредбама члана 2. истог закона прописано је да се право на враћање имовине по одредбама овог закона може остварити за имовину одузету применом, у том члану таксативно наведених прописа.

Одредбама члана 5. став 1. тачка 5) истог закона, прописано је да право на враћање имовине или обештећење има физичко лице - страни држављанин, а у случају његове смрти или проглашења умрлим, његови законски наследници, под условом реципроцитета. Претпоставља се да постоји реципроцитет са државом која није уређивала враћање имовине ако домаћи држављанин може да стекне право својине и наследи непокретности у тој држави (став 2). Постојање реципроцитета са страном

државом и међународног уговора, у смислу овог члана, утврђује Агенција по службеној дужности (став 5).

Уредбом о прелазу мађарске имовине на територији Федеративне Народне Републике Југославије у државну својину Федеративне Народне Републике Југославије по Уговору о миру са Мађарском („Службени лист ФНРЈ”, бр. 91/48), која је донета на основу члана 29. Уговора о миру са Мађарском, који је ратификован Указом Президијума Народне Скупштине Федеративне Народне Републике Југославије („Службени лист ФНРЈ”, бр. 72/47), чланом 1. сва имовина, права и интереси Мађарске и мађарских држављана, који су на дан ступања на снагу Уговора о миру са Мађарском (19. септембар 1947. године) постојали на територији Федеративне Народне Републике Југославије, постају, сагласно члану 29. Уговора о миру са Мађарском, државна својина Федеративне Народне Републике Југославије (став 1). Имовина, права и интереси који по предњем ставу постају својина државе, пописаће се и њихова вредност проценити (став 2). Чланом 2. исте уредбе прописано је да су ништавни правни послови којима се онемогућава прелаз мађарске имовине, права и интереса (члан 1) у државну својину Федеративне Народне Републике Југославије.

Полазећи од наведеног чињеничног и правног стања ствари, Управни суд налази да је правилно одлучио тужени орган када је у поступку, у коме није било повреде правила поступања од утицаја на правилност решавања ове управне ствари, донео оспорено решење и за своју одлуку дао јасне, довољне и правилне разлоге, које у свему прихвата и овај суд. Ово стога што је и по мишљењу овог суда, неопходно да би се остварило право на враћање имовине, да је имовина одузета на основу одређеног, по правилу појединачног акта о подржављењу који је донесен искључиво применом неког од прописа таксативно наведених у чл. 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Решење Секретаријата за пољопривреду, Одсека за имовинско-правне послове у Сомбору бр. ... од ... године, донето је на основу Уредбе о прелазу мађарске имовине на територији Федеративне Народне Републике Југославије у државну својину Федеративне Народне Републике Југославије по Уговору о миру са Мађарском („Службени лист ФНРЈ”, бр. 91/48), а та уредба није предвиђена у чл. 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као основ за враћање имовине по одредбама овог закона.

Ценећи наводе тужбе, Суд је нашао да су они без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења, посебно имајући у виду да су сви наводи тужбе у суштини поновљени наводи жалбе, које је тужени орган у складу са одредбом члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС”, бр. 30/10) већ ценио и о њима се у оспореном решењу детаљно изјаснио.

Суд је посебно ценио тужбени навод да тужени орган уопште није имао у виду одредбу из члана 5. став 1. тачка 5. поменутог закона где је предвиђено да право на враћање имовине или обештећење има физичко лице- страни држављанин под условом реципроцитета који се претпоставља да постоји са државом која није утврђивала враћање имовине ако домаћи држављанин може да стекне право својине и наследи непокретности у тој држави, али су ти наводи неосновани. Ово стога што је у конкретном случају, за примену наведених одредаба неопходно да је имовина одузета применом прописа таксативно наведених у чл. 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, а то није у конкретном случају, већ појединачним актом у спровођењу Уредбе донете на основу Уговора о миру.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним решењем није повређен закон

на штету тужиље, Управни суд је, применом одредбе члана 40. ст. 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС”, бр.111/09), одлучио као у диспозитиву пресуде.

Како се наводима тужбе не доводи у питање законитост оспореног решења, није било основа за одлучивање суда у спору пуне јурисдикције како је захтевано тужбом.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 08.06.2018. године, 8 У 3053/16

**Записничар,
Гордана Војновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Весна Лазаревић,с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић**

ОИ/АМ